

Usmernenie k daňovým dôsledkom poskytnutia potravinovej pomoci Potravinovej banke Slovenska

Odbor daňovej metodiky vydáva v súvislosti s poskytnutím potravinovej pomoci Potravinovej banke Slovenska k uplatňovaniu zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“) a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“) nasledovné usmernenie:

I. Oddiel

Zákonom č. 333/2014 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.01.2015 mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, dochádza k doplneniu ustanovenia § 21 ods. 2 ZDP o nové písmeno n).

Podľa predmetného ustanovenia daňovými výdavkami nie sú výdavky (náklady) vo výške obstarávacej ceny zásob vyradeného tovaru

1. z dôvodu jeho klasifikácie ako nebezpečného podľa § 2 písm. h) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
2. likvidáciou z dôvodu uplynutia doby použiteľnosti alebo trvanlivosti, ak daňovník nepreukáže, že pred uplynutím tejto doby vykonal opatrenia na podporu ich predaja do uplynutia tejto doby formou postupného znižovania ceny, okrem bezodplatného odovzdania zásob potravín Potravinovej banke Slovenska a liekov, ktorých výdaj je viazaný na lekárske predpis podľa zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
3. bez stanovenej doby použiteľnosti alebo trvanlivosti, ak daňovník nepreukáže príjem z ich predaja.

Z druhého bodu citovaného ustanovenia vyplýva, že od 01.01.2015 obstarávaciu cenu zásob tovaru, ktoré majú stanovenú dobu použiteľnosti alebo trvanlivosti, možno zahrnúť do daňových výdavkov pri ich vyradení z dôvodu uplynutia tejto doby len v takom prípade, ak daňovník preukáže (napr. internou smernicou, z ktorej bude zrejmé kedy, v akej výške a za akých podmienok bude znižovať ceny zásob tovarov), že pred uplynutím doby použiteľnosti alebo trvanlivosti zásob tovaru, postupne znižoval ich cenu. **V prípade zásob potravín, je možné postupné znižovanie ceny zásob potravín nahradiť ich bezodplatným odovzdaním Potravinovej banke Slovenska.** V takomto prípade **bude obstarávacia cena zásob potravín u daňovníka, ktorý ich bezodplatne odovzdal Potravinovej banke Slovenska** (čo preukáže dokladom, z ktorého bude zrejmé, že na základe zmluvy uzatvorenej s Potravinovou bankou Slovenska, bezodplatne odovzdal zásoby potravín), **považovaná za daňový výdavok**, bez ohľadu na to, či cenu zásob potravín pred uplynutím doby ich použiteľnosti alebo trvanlivosti postupne znižoval.

Z účtovného hľadiska sa bezodplatné odovzdanie zásob na základe dobrovoľného plnenia účtovnej jednotky, ktorá účtuje v sústave podvojného účtovníctva, účtuje na ľarchu účtu 543 – Dary v analytickom členení na daňový výdavok alebo nedaňový výdavok. Účtovná jednotka

účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva bezodplatné odovzdanie zásob zaúčtuje ako úbytok zásob v knihe zásob.

II. Oddiel

Témou darovania potravín chudobným sa zaoberal aj Výbor pre DPH pri Európskej komisii na svojom 97. zasadnutí. Smernica Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“) rieši problematiku použitia tovaru na účely iné ako podnikateľské, teda aj bezodplatné prenechanie tovaru, v článku 16. Podľa prvého odseku predmetného článku je bezodplatné prenechanie tovaru považované za dodanie tovaru za protihodnotu, pokiaľ bol zdaniteľnou osobou - darcom pri obstaraní tohto tovaru čiastočne alebo úplne uplatnený odpočet dane. Článok 16 smernice o DPH v druhom odseku ďalej ustanovuje, že použitie tovaru na obchodné účely ako vzorky alebo dary nízkej hodnoty, sa nepovažuje za dodanie tovaru za protihodnotu. Z usmernenia Výboru pre DPH vyplýva, že darovanie potravín pre chudobných môže byť považované za použitie tovaru na obchodné účely, pretože ním dochádza k budovaniu vzťahov s verejnosťou, k tvorbe imidžu podniku. Podľa záverov rokovaní Výboru pre DPH je na členských štátoch, aby jednoznačne v svojich národných legislatívach stanovili podmienky, za ktorých je možné darovaný tovar považovať za dar nízkej hodnoty.

V zákone o DPH je, v nadväznosti na spoločný systém dane z pridanej hodnoty EÚ, problematika bezodplatného dodania tovaru upravená v § 8 ods. 3. Ak platiteľ dodá tovar na svoju osobnú spotrebu, dodá tovar na osobnú spotrebu svojich zamestnancov, dodá tovar bezodplatne alebo dodá tovar na ďalší iný účel ako na podnikanie a ak pri kúpe alebo vytvorení tohto tovaru vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítateľná, považuje sa takéto dodanie tovaru za dodanie tovaru za protihodnotu. **Bezodplatné dodanie tovaru na obchodné účely, ak jeho hodnota nepresiahne 17 eur bez dane za jeden kus, a bezodplatné dodanie obchodných vzoriek sa nepovažuje za dodanie tovaru za protihodnotu.**

Z vyššie uvedeného ustanovenia vyplýva, že platiteľ, ktorý **daruje Potravinovej banke Slovenska potraviny**, pri ktorých obstaraní si odpočítal daň a **neprekročí pritom zákonom stanovenú hranicu** pre hodnotu jedného darovaného kusu tovaru, **nie je povinný z takejto dodávky odvieť daň do štátneho rozpočtu.**

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
December 2014*